

Co-funded by the
European Union

Przebieg procesów integracyjnych

dr Marta Pachocka

UNIA EUROPEJSKA

ISTOTA SZANSE WYZWANIA

Redakcja naukowa
Ewa Latoszek, Magdalena Proczek, Aleksandra Szczerba-Zawada,
Anna Mastoń-Oracz, Kamil Zająchkowski

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

CEDEWU

1. Jak jednoczyła się Europa – geneza integracji europejskiej	
– <i>Olga Barburska</i>	13
1.1. Znaczenie pojęcia integracji	14
1.2. Idea Europy a jedność Europy	15
1.2.1. Kształtowanie się europejskiej tożsamości	17
1.2.2. Ewolucja „idei Europy”	20
1.2.3. Kiedy narodziła się Europa?	25
1.3. Tendencje dezintegracyjne	27
1.4. Dorobek cywilizacji europejskiej	32
1.5. Rola Europy w dziejach świata	37
1.6. Zasługi i przewinienia Europy w świecie	39
1.7. Integracja europejska dzisiaj	43
Bibliografia	47
Część metodyczna	48
2. O solidarności i pokoju jako fundamencie współpracy państw, czyli jak powstała Unia Europejska – <i>Aleksandra Borowicz</i>	51
2.1. Od podziałów w Europie do integracji gospodarczej	52
2.2. W stronę Unii Europejskiej	54
2.3. Unia Europejska jako jednolita organizacja międzynarodowa	56
2.4. Fundamentalne zasady integracji europejskiej	57
Bibliografia	61
Część metodyczna	61

Literatura do zajęć: https://pecsa.edu.pl/sites/default/files/docs/AME2_ksiazka.pdf

Historia UE

Pionierzy:

Unia Europejska nie istniałaby w znanej nam dzisiaj formie, gdyby kilku wyjątkowych ludzi nie zainspirowało tego nowatorskiego przedsięwzięcia. Gdyby nie energia i motywacja tych ludzi, nie wiadomo, czy żylibyśmy teraz w stabilnej i wolnej od konfliktów zbrojnych Europie.

Wizjonerzy ci pochodzili z różnych krajów, reprezentowali różne środowiska i różne profesje – byli wśród nich zarówno żołnierze, prawnicy, jak i posłowie – lecz bliskie były im te same ideały: pokój i dobrobyt w zjednoczonej Europie.

Sylwetki tych osób przedstawiono poniżej, ale poza nimi wielu innych ludzi również wytrwale współdziałało na rzecz idei integracji europejskiej. Dlatego na stronie poświęconej pionierom, którzy utworowali drogę do utworzenia Unii Europejskiej, stopniowo dodawane będą kolejne informacje.

[Odkryj pionierów UE](#)

Kalendarium

Dowiedz się, jak powstała Unia Europejska i jak się rozwijała przez ostatnie dziesięciolecia.

1945–59

Pokój w Europie i początek współpracy

Jak współpraca powojenna w Europie doprowadziła do utworzenia Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali, podpisania traktatów rzymskich i powstania Parlamentu Europejskiego.

[Więcej informacji o latach 1945–59](#)

1960–69

„Szalone lata sześćdziesiąte” – epoka wzrostu gospodarczego

Jak Unia Europejska rozwijała się w latach 60. XX wieku, jak przebiegała dalsza integracja gospodarcza Europy i rozpoczęcie współpracy międzynarodowej.

[Więcej informacji o latach 1960–69](#)

1970–79

Rosnąca Wspólnota – dołączają do niej nowi członkowie: Dania, Irlandia i Wielka Brytania

Jak Unia Europejska rozwijała się w latach 70. XX wieku wraz z przyjęciem pierwszych nowych członków, wyborami europejskimi i polityką regionalną mającą na celu pobudzenie biedniejszych obszarów.

[Więcej informacji o latach 1970-79](#)

1980–89

Zmieniające się oblicze Europy – upadek komunizmu

Jak Unia Europejska rozwijała się w latach 80. XX wieku wraz z przystąpieniem większej liczby krajów, wprowadzeniem programem Erasmus i początkiem jednolitego rynku.

[Więcej informacji o latach 1980-89](#)

1990–99

Europa bez granic

Jak Unia Europejska rozwijała się w latach 90. XX wieku wraz z coraz większą ekspansją, uruchomieniem jednolitego rynku, podróżami bez granic i wprowadzeniem euro.

[Więcej informacji o latach 1990-99](#)

2000–09

Dalszy rozwój

Jak Unia Europejska rozwijała się w latach 2000–2009, gdy przystąpiło do niej 12 nowych państw, euro stało się prawnym środkiem płatniczym i podpisano traktat lizboński.

[Więcej informacji o latach 2000-09](#)

2010–19

Trudne dziesięciolecie

Jak Unia Europejska rozwijała się w latach 2010–2019, jak odpowiadała na kryzys finansowy, co się zmieniło, gdy Chorwacja przystąpiła do UE, a Wielka Brytania zagroziła za wystąpieniem z UE.

[Więcej informacji o latach 2010-19](#)

Od 2020 r. do dziś

Zjednoczona i odporna UE

Jak Unia Europejska rozwijała się od 2020 r., reagując na bezprecedensowe wyzwania, takie jak pandemia COVID-19, rosyjska wojna napastnicza przeciwko Ukrainie i walka ze zmianą klimatu.

[Więcej informacji o latach od 2020 r. do dziś](#)

https://european-union.europa.eu/principles-countries-history/history-eu_pl

Traktaty założycielskie

Unia Europejska jest oparta na zasadach praworządności. Oznacza to, że podstawą wszystkich jej działań są traktaty, przyjęte dobrowolnie i demokratycznie przez wszystkie państwa członkowskie. Na przykład jeżeli dany obszar polityki nie jest wymieniony w traktacie, Komisja nie może proponować przepisów dotyczących tego obszaru.

Traktat jest wiążącą umową między państwami członkowskimi UE. Określa się w nim cele UE, zasady funkcjonowania instytucji UE, sposób podejmowania decyzji oraz relacje między UE a jej państwami członkowskimi.

Traktaty są zmieniane, aby polityka UE stawała się bardziej skuteczna i przejrzysta, była przygotowana na przyjęcie nowych państw członkowskich i obejmowała nowe obszary współpracy, takie jak wspólna waluta.

W oparciu o traktaty instytucje UE mogą przyjmować przepisy, które są następnie wdrażane przez państwa członkowskie. Pełne teksty traktatów, prawodawstwa, orzecznictwa i wniosków ustawodawczych można znaleźć w [bazie unijnych aktów prawnych EUR-Lex](#).

Najważniejsze traktaty uporządkowane chronologicznie od najnowszych do najstarszych:

Traktat lizboński	+
Traktat nicejski	+
Traktat z Amsterdamu	+
Traktat o Unii Europejskiej – traktat z Maastricht	+
Jednolity akt europejski	
Traktat fuzyjny – traktat brukselski	
Traktaty rzymskie: traktaty EWG i EURATOM	
Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Węgla i Stali	

Do zmian traktatów założycielskich dochodziło, gdy do UE przystępowały nowe kraje:

- 2013 r. (Chorwacja).
- 2007 r. (Bułgaria, Rumunia)
- 2004 r. (Cypr, Estonia, Litwa, Łotwa, Malta, Polska, Czechy, Słowacja, Słowenia, Węgry)
- 1995 r. (Austria, Finlandia, Szwecja)
- 1986 r. (Hiszpania, Portugalia)
- 1981 r. (Grecja)
- 1973 r. (Dania, Irlandia, Wielka Brytania)

Noty tematyczne o Unii Europejskiej

Parlament Europejski

Szukaj...

Strona główna

UE przy pracy

Gospodarka

Spójność

Obywatele

Stosunki zewnętrzne

Spis treści

Noty tematyczne o Unii Europejskiej

Witamy na portalu not tematycznych. Idea not tematycznych zrodziła się w 1979 r. przy okazji pierwszych bezpośrednich wyborów do Parlamentu. Mają one prosto, zwięźle i dokładnie przedstawiać przeciętnemu odbiorcy ogólny zarys funkcjonowania instytucji i kształtowania polityki Unii Europejskiej oraz roli, jaką Parlament odgrywa w tym zakresie.

Noty tematyczne są pogrupowane w pięciu rozdziałach: 1) System funkcjonowania Unii Europejskiej; 2) Gospodarka, transformacja i przemysł; 3) Spójność, rolnictwo i polityka społeczna; 4) Obywatele: prawa podstawowe, bezpieczeństwo i sprawiedliwość; 5) Stosunki zewnętrzne UE.

Noty tematyczne – sporządzane przez departamenty tematyczne oraz Dział ds. Wspierania Zarządzania Gospodarczego – są dostępne w 23 językach. Wersja internetowa jest systematycznie przeglądana i aktualizowana przez cały rok, gdy tylko Parlament Europejski zajmuje ważne stanowisko lub przyjmuje ważną strategię polityczną.

System funkcjonowania Unii Europejskiej

historia UE, kolejne traktaty, system prawny, procedury podejmowania decyzji, instytucje i organy oraz finansowanie.

Gospodarka, transformacja i przemysł

Zarządzanie gospodarcze; rynek wewnętrzny i ochrona konsumentów; podatki; polityka przemysłowa i badawcza; energia i środowisko; zdrowie publiczne i bezpieczeństwo żywności.

Spójność, rolnictwo i polityka społeczna

Rozwój regionalny i spójność; rolnictwo i rybołówstwo; transport i turystyka; zatrudnienie i sprawy socjalne; polityka mieszkaniowa.

<https://www.europarl.europa.eu/factsheets/pl/home>

System funkcjonowania Unii Europejskiej

Unia Europejska posiada swój system prawny i organy wykonawcze, a także niezawisły system sądowniczy i bank centralny. Wspiera je i uzupełnia szereg innych instytucji i organów, których uprawnienia wynikają z traktatów założycielskich. Z biegiem lat i w miarę przyjmowania kolejnych traktatów znacznie zmieniły się uprawnienia Unii oraz procedury decyzyjne, które obecnie stosuje Parlament i Rada przy stanowieniu prawa dotyczącego większości strategii politycznych UE. Dla realizacji swoich celów Unia dysponuje również własnym budżetem. Na mocy Traktatu z Lizbony Parlament decyduje na równi z Radą o całym budżecie UE i o wieloletnich ramach finansowych.

1.1. Historyczna ewolucja integracji europejskiej

1.2. System prawny Unii Europejskiej i procedury decyzyjne

1.3. Instytucje i organy Unii Europejskiej

1.4. Finansowanie